

MARIA LEWANDOWICZ, TOMASZ CHYREK

Etyka i deontologia zawodów adwokata i radcy prawnego w Polsce i zawodu adwokata w Niemczech

Abstrakt

Międzynarodowy przepływ osób, usług, towarów i kapitału przyczynił się do zwiększenia zapotrzebowania na transgraniczną współpracę prawników wykonujących zawody zaufania publicznego. Brak ujednoczonych reguł wykonywania tych zawodów na poziomie ponadnarodowym skłania do poszukiwania różnic i podobieństw odnośnie do zasad wykonywania tych zawodów w poszczególnych państwach. Zawody adwokatów i radców prawnych są zawodami zaufania publicznego, których wykonywanie wiąże się z obowiązkiem poszanowania określonych reguł etycznych i deontologicznych. Ponieważ na poziomie unijnym nie ma powszechnie obowiązujących zasad w tym obszarze, każde państwo członkowskie samodzielnie decyduje o tym, jakie reguły będą dawały gwarancję wykonywania zawodu w sposób prawidłowy i służący interesowi publicznemu. Celem niniejszego artykułu jest analiza i porównanie polskich i niemieckich przepisów dotyczących zasad wykonywania zawodu adwokata i radcy prawnego w zakresie spełniania obowiązku szkolenia i stałego podnoszenia kwalifikacji. Należy stwierdzić, że pomimo pewnych odmienności systemowych zasady wykonywania tego zawodu w obu państwach dają rękojmię świadczenia usług prawniczych zgodnie z najwyższymi standardami wiedzy i etyki. Szczególnym elementem odróżniającym zawód adwokata niemieckiego od zawodów adwokata i radcy prawnego polskiego jest istnienie kategorii tzw. Fachanwalt, czyli prawników specjalistów w danej dziedzinie. W Polsce nie istnieją osobne kategorie adwokatów specjalistów, choć w ramach praktyki pozanormatywnej adwokaci samodzielnie wybierają obszary swoich specjalizacji. Nie odbywa się to jednak w sposób sformalizowany, jak ma to miejsce w Niemczech. Niemieccy adwokaci, którzy pomyślnie ukończyli specjalistyczny kurs teoretyczny i legitymują się określoną liczbą godzin przepracowanych w ramach danej specjalizacji, mogą uzyskać tytuł Fachanwalt. W Polsce kwestia specjalizacji w ramach zawodu adwokata/radcy prawnego nie została do tej pory prawnie uregulowana.

Słowa kluczowe: adwokat – radca prawny – zawód zaufania publicznego – szkolenie